

Roll No. ....

E-3404

B. A. (Classics) (Part III)
EXAMINATION, 2021

VEDA

(Optional)

Paper First

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. अधोलिखितेषु पञ्चानां मन्त्राणां सायणमनुसृत्य व्याख्या कार्या—

20

(क) अग्निनारयिमश्नवत्पोषमेवदिवेदिवे ।

यशसंवीरवत्तमम् ॥

(ख) इन्द्रवायूइमेसुताउपप्रयोभिरागतम् ।

इन्द्रवोवाभुशन्तिहि ॥

P. T. O.

- (ग) कवीनोमित्रावरुणातुजाताउरुक्षया ।
दक्षंदधातेअपसम् ॥
- (घ) इन्द्रायाहिधियेषितोविप्रश्रूतः सुतावतः ।
उपब्रह्माणिवाघतः ॥
- (ङ) महाअर्णः सरस्वती प्रचेतयतिकेतुना ।
धियोविशवाविराजति ॥
- (च) वृषायूथेववंसगः कृष्टीरियत्योजसा ।
ईशानोअप्रतिष्कृतः ॥
- (छ) यत्सानोः सानुमारुहदूर्यस्पष्ट कर्त्वम् ।
तदिन्द्रोऽअर्थचेततियूथेनवृष्णिरेजति ॥
- (ज) आश्रुत्कर्णश्रुधीहवंनूचिद्वधिष्णमेगिरः ।
इन्द्रस्तोममिमंममकृष्यायुजाशिचदन्तरम् ॥
- (झ) द्रविणोदाः पिपीषतिजुहोतप्रचतिष्ठत ॥
नेष्ट्रादृतुभिरिष्यत ॥

2. अधोऽङ्कितेषु मन्त्रभागस्य त्रयाणां मन्त्राणां व्याख्या कर्तव्या— 10

- (i) अग्नेयं यज्ञमध्वतरं विश्वतः परिभूरसि ।

- (ii) उपत्वाग्नेदिवेदिवेदोषावस्तर्धियावयम् ।
- (iii) सनः पितेवसूनवेग्नेसूपायनोभव ।
- (iv) विश्वेदेवासोअमुरः सुतमागन्तुर्णयः ।
- (v) देवयन्तोयथामतिच्छाविदद्वसुगिरः ।

3. यजुर्वेदस्य वैशिष्ट्यं निरूपयत । 15

अथवा

यजुषः प्राथम्यव्याख्याने को हेतुः निरूपयत ।

4. अर्थवादभागस्य प्रामाण्यं निरूपयत । 15

अथवा

मन्त्रब्राह्मणस्य लक्षणं अस्ति इत्यास्य शास्त्रानुसारेण व्याख्या कर्तव्या ।

5. “मुखं व्याकरणं स्मृतम्” अनया उक्त्या व्याकरणस्य वेदाङ्गत्वं प्रयोजनं च साधयत । 15

अथवा

“ज्ञानप्रशंसा भवत्यज्ञाननिन्दा च” अनया उक्त्या वेदज्ञानस्य प्रयोजनं साधयत ।